



**Kind en Taal vzw heeft als doel
het verbeteren van
onderwijskansen bij kinderen**



Instapje | Instapje + | Taalbad | Taalvilla | Taallabo | Academie

JAARVERSLAG

2021

VOORWOORD

Als Voorzitter vind ik het mijn taak om te waken over de missie van Kind en Taal vzw. Het is ons doel om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren, de opvoeding te ondersteunen, de onderwijskansen te verhogen en het isolement van de gezinnen te doorbreken. Een laagdrempelig aanbod geeft immers een concreet antwoord op de vraag naar meer welzijn.

De organisatie startte in 2014 als steun voor de kwetsbare Limburgse regio in het kader van SALK (Strategisch Actieplan voor Limburg in Kwadraat). Kind en Taal vzw groeide ondertussen uit tot een stevige meerwaarde in onze provincie. Dankzij de samenwerking met Kind en Gezin, scholen en lokaal beleid, zijn we dan ook in bijna elke gemeente aanwezig.

In 2021 werd Kind en Taal vzw gefinancierd door de Vlaamse Overheid, de Provincie Limburg via het fonds Limburg Sterk Merk (LSM) en de lokale besturen. Omdat het project van LSM eindigde, deed de organisatie beroep op het Europees Sociaal Fonds (ESF). Dit resulteerde meteen in de start van een nieuw initiatief: 'Gezinscoaches en Taallabo'.

Ondanks het tweede coronajaar hebben alle medewerkers zich enorm ingespannen om de programma's zoveel mogelijk uit te voeren. Daarnaast creëerden zij nieuwe vormen van digitaal werken en andere manieren om de gezinnen te mobiliseren. Vaardigheden die ook in de toekomst ingezet worden om steeds meer ouders en kinderen te bereiken.

We mogen niet vergeten dat de motivatie van de doelgroep erg groot is. Dat was zeker te merken tijdens de moeilijke tijd van de pandemie. De openheid en de wil om te groeien bij alle kinderen, ouders, grootouders en familieleden gaven dan ook veel voldoening. Bovendien zijn de positieve resultaten het bewijs dat we vooruitgang boeken met onze aanpak.

Tenslotte wens ik het hele team van Kind en Taal vzw te bedanken. Het is de gedrevenheid en het enthousiasme van alle contactmedewerkers, pedagogische taaltrainers, gezinscoaches, vrijwilligers en regiocoaches die de organisatie sterk maken. Ook de vlotte samenwerking met de administratie, de directie en het bestuur draagt daartoe bij.

Bert Lambrechts
Voorzitter Kind en Taal vzw



INHOUD

2021 in een notendop p. 1

Tijdslijn

Instapje - Instap Klasje: p. 3

de Klassiekers

Uitnodigend: p. 8

Instap Uurtje

Instapje Plus: p. 9

Verbinding met de School

Nieuw in 2021: p. 11

Gezinscoaches en Taal Labo

Babbeldoos Programma: p. 13

Creatief Spreken

Taal Bad: p. 14

een Succesformule in 2021

Gedreven medewerkers: p. 16

Teambuilding

En nu verder... p. 17

de toekomst van K&T

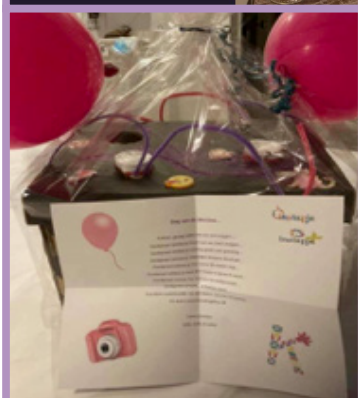
2021 IN EEN NOTENDOP



nieuwjaars
receptie



vrijwilligers
meeting online



dag van de
directeur



de eerste
gezinscoaches
in Heusden
en Genk



campagne
zoektocht
naar vrijwilligers

1

2

3

4

5

6

7

8

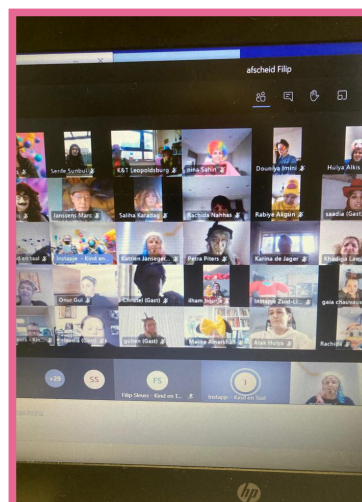
9

afscheid Filip
online

ontwikkelen
taalapp voor
kleuters

onthulling
gezinscoaches

paashaas
aan huis



Kind en Taal en Hogeschool PXL ontwikkelen taalapp voor kleuters

30/03/2021 om 11:43
Vzw Kind en Taal en Hogeschool PXL sloegen de voorbije maanden de handen (coronaproof) in elkaar en ontwikkelden een app voor peuters.



2021 IN EEN NOTENDOP



campus
opendeurdagen



zomerscholen



op stap
met ouders



denk en
doedagen
in Ham



afscheid van de
stadsmedewerkers
van Genk

10

11

teamdag
coaches
Hemelbrug

12

13

taalbaden

14

15

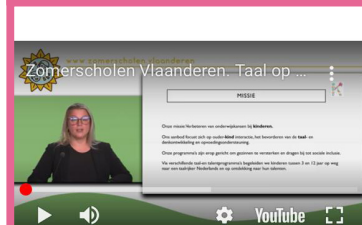
opname
schoolmakers
"zomerscholen"

16

17

week van
de vrijwilligers

18



DE KLASSIEKERS: INSTAPJE - INSTAPKLASJE:

Instapje is een programma bedoeld voor ouders en hun **kinderen tussen 1 en 2,5 jaar** oud. Het traject duurt ongeveer een jaar en bestaat uit twee delen: huisbezoeken en klasjes. Het eerste luik heeft tot doel de inbreng van de ouders in de opvoeding van hun peuters te verbeteren. Het vervolg is een groepsgebeuren met een concrete voorbereiding op de kleuterschool.

Wetenschappelijk onderzoek aan de KUL heeft bewezen dat het programma Instapje tot een **positief resultaat** leidt. De kinderen gaan duidelijk vooruit op het gebied van denken, leren, taalvaardigheid, zintuiglijke ontwikkeling en fijne motoriek. Dat blijkt tevens uit de reacties van de kleuterscholen die dit effect bevestigen bij de kinderen die als peuter aan Instapje deelnamen.

De contactmedewerkers van Instapje zijn **actief en geëngageerd** aanwezig in alle Limburgse regio's. Zij worden betrokken bij de organisatie van wijkfeesten, ze participeren aan overlegmomenten en ze zijn zichtbaar in het straatbeeld. Elk team van Kind en Taal vzw is makkelijk aanspreekbaar en heel toegankelijk. Dat is ook nodig om de gezinnen uit de doelgroep te bereiken.



Het mooiste compliment kwam van een kleuterjuf.

Zij zei dat een kind uit haar klas een stapje voor was op de andere kinderen. Het ging om een kleuter die ik als peuter begeleid had met Instapje. Fijn om te horen!

**CONTACTMEDEWERKSTER
INSTAPJE - GENK**

“Vandaag kreeg ik een berichtje van een mama dat mij een heel goed gevoel gaf:

**“Bedankt voor het geweldige bib
bezoek, we hebben er van
genoten!”**

Dat is waar je het voor doet. Het is een reactie van een ouder die ik begeleid met het programma Instapje.”

**CONTACTMEDEWERKSTER
INSTAPJE - BREE**

INSTAPJE

De contactmedewerker komt **aan huis**:

- * wekelijks bij gezinnen met kinderen vanaf de leeftijd van 1 jaar
- * met speelgoed, boekjes en een map met liedjes om samen te spelen en te zingen
- * om tips te geven over spelenderwijs leren en vragen te beantwoorden
- * voor de verbetering van emotionele expressie, autonomie, structuur en taal

De contactmedewerkers brengen het spelmateriaal tot in de huiskamer, aangepast aan de leeftijd van de peuters. De juiste speelgoedkeuze en het spelenderwijs leren, hebben immers een positieve invloed op de **algemene ontwikkeling van het kind**. Het Nederlandse taalgebruik is erg belangrijk, maar soms is een tussenstap de beste oplossing. Daarom kiest Kind en Taal vzw ervoor om de huisbezoeken uit te voeren in de sterkst aanwezige thuistaal.

‘Leren van elkaar en samen doen’ is het motto van Kind en Taal vzw. De contactmedewerkers zijn allen zelf mama en dat vergemakkelijkt de aansluiting bij de moeders. Zij doen voor hoe je speelt met het kind, hoe je grenzen stelt, hoe je op een plezierige manier iets aanleert. Door de situatie te benoemen en te verhelderen kunnen de ouders deze acties eerst zelf uitproberen en later herhalen in het dagelijks leven.

Als Regio Coach ontdek ik nog altijd nieuwe dingen in gezinssituaties, samenwerkingen en praktische uitvoeringen. Het is dus een boeiende en gevarieerde job, maar wat mij het meest aanspreekt is de warmte die Kind en Taal uitdraagt.

We zetten ons immers op een heel persoonlijke manier in voor de kinderen en hun ouders. Drempels verlagen betekent voor ons letterlijk over de drempel stappen bij de gezinnen aan huis. Wij nodigen hen uit met een positieve boodschap en we betrekken het hele gezin bij een positief verhaal.

Centraal in de werking staan: verbinden, mekaar steunen, opvolgen, contacten onderhouden, op langere termijn samenwerken en informeel ontmoeten. Het gaat om een proces van groeien, een bewust worden van wat mogelijk is en nieuwe ideeën toelaten. Dat zijn zaken die soms moeilijk meetbaar zijn en om een persoonlijk engagement vragen.

**REGIO COACH CONTACTMEDEWERKERS
LEOPOLDSBURG EN BREE**

INSTAPJE 2021

Na de vele initiatieven van 2020 om ouders en kinderen vanop afstand te bereiken, werd het mogelijk om **in 2021 de huisbezoeken weer volledig te herstarten**. Dat was goed nieuws omdat alle programma's vertrekken vanuit een ontmoetingsmoment met de gezinnen. Bovendien spreken ouders tijdens een persoonlijk gesprek zich veel makkelijker uit over hun dagelijkse zorgen en opvoedingsvragen.

Daarnaast bleef de **digitale werking** die dankzij de flexibiliteit en de inzet van de contactmedewerkers in 2020 werd opgezet, actief. Dit bleek ook een antwoord te zijn op de maatregelen in het tweede coronajaar met als doel de continuïteit van de werking te waarborgen. In 2021 was het daardoor mogelijk om 555 Limburgse gezinnen intensief te begeleiden met Instapje.

De organisatie stelde vast dat de taalontwikkeling van de peuters in 2021 enorm vooruit ging door de inbreng van de contactmedewerkers. De kleuters die het programma als peuter volgden, beschikken nu over een ruimere woordenschat en ze zijn meer bewust met taal bezig. Daarnaast is de **interactie tussen het kind en de ouders enorm gegroeid** door gezamenlijke spel-, knutsel-, en voorleesmomenten.

CIJFERS INSTAPJE 2021:

	nieuw opgestart	afgerond	stopgezet	aantal gezinnen	aantal contacten
Genk	69	44	16	123	1655
Houthalen-Helchteren	30	20	5	47	522
Maasmechelen	57	21	8	91	1614
Heusden-Zolder	28	23	1	52	1044
Hasselt	37	20	11	57	994
Beringen	28	19	4	49	630
Bilzen	15	11	6	32	535
Lanaken	12	6	3	21	466
Leopoldsburg	17	9	4	29	323
Tongeren	6	8	0	18	557
Dilsen-Stokkem	6	7	4	18	365
Heers	6	4	0	10	256
Bree	8	0	0	8	36

INSTAPKLASJE

De Instap Klasjes worden georganiseerd **in groep**:

- * elke twee weken voor de ouders en de kinderen vanaf de leeftijd van 2 jaar
- * voor de ouders betreffende thema's: voorlezen, speelgoed kiezen, zindelijkheid trainen,...
- * met de peuters als overgang naar het kleuteronderwijs, inclusief een diploma op 2,5 jaar
- * als kennismaking met de Nederlandse schooltaal en de beleving in de kleuterklas

De ouders worden geïnformeerd want ze komen via de Instap Klasjes soms voor de eerste keer in aanraking met het Huis van het Kind, de Opvoedingswinkel en de bibliotheek. De thema's zijn afgestemd op de actualiteit zodat de kinderen mee zijn met wat er in de wereld gebeurt. De Instap Klasjes verhogen dan ook de schoolrijpheid van de kinderen en dat is ook de bedoeling.

Door dit programma leren de peuters ook leeftijdsgenootjes kennen. Dat gaat opvoedkundig samen met groepsaandacht, ruzie maken en bijleggen, speelgoed delen, omgaan met mekaars verschillen,... De contactmedewerkers creëren een comfortzone waar kinderen samen ontdekken en leren. **De sociale ontwikkeling van de kinderen** krijgt tijdens de Instap Klasjes dus zeker een extra boost.



INSTAP KLASJE 2021

Voor alle groepsactiviteiten was Kind en Taal vzw **in 2021 afhankelijk van de kleur-codes** van Kind en Gezin. Die bepaalden de regels betreffende de covid-veiligheid. In het begin van het jaar werden nog 'Bubbel Spelen' georganiseerd, maar vanaf de lente konden de Instap Klasjes weer plaatsvinden. Uiteraard werd rekening gehouden met het aantal deelnemers, een binnen- of buitenactiviteit, afstand houden, ontsmetten,...

Ook in 2021 gaven de ouders aan dat deze sessies een **meerwaarde betekenden voor hun gezin**. Tijdens de thematische bijeenkomsten ging de uitwisseling van informatie en de vorming rond opvoeding immers hand in hand. Ouders leerden hun peuter te stimuleren wat de Nederlandse taal betreft. Zij maakten kennis met de kleuterschool en ze voelden zich meer betrokken bij de leefwereld van hun kinderen.

Na het afronden van het programma Instap Klasje volgt een **feestelijk gebeuren** waarbij zowel het kind als de ouders in de bloemetjes worden gezet. De symbolische overgang van peuter naar kleuter is immers een geschenkje, een taart met kaarsjes en een diploma waard. Helaas kon dit in 2021 niet in groep plaatsvinden. Toch hebben de medewerkers hun best gedaan om dit feestmoment digitaal vast te leggen.



UITNODIGEND: INSTAPUURTJE

Kind en Taal vzw organiseert regelmatig op vele plaatsen in Limburg een **spel- en ontmoetingsmoment** voor alle gezinnen uit de buurt met kinderen tussen 0 en 3 jaar. Ook grootouders met hun kleinkinderen zijn zeer welkom. Het is een gelegenheid voor de kinderen om te spelen en voor de ouders een kans om met andere mama's en papa's te babbelen en ervaringen uit te wisselen.

Met het Instap Uurtje bereikt Kind en Taal vzw ook gezinnen die niet meedoen aan een specifiek programma. Ervaring wijst immers uit dat een ontmoetingsmoment, zonder verplichtingen, voor sommigen heel uitnodigend is. Het delen van informatie met andere ouders wordt gewaardeerd. Gewoon het even op adem komen en genieten van een deugddoende pauze kan bovendien **heel bevrijdend** zijn.

De **Instapuurtjes** zijn voor iedereen toegankelijk:

- * wekelijks, om de weken of maandelijks, afhankelijk van de locatie
- * zowel ouders en kinderen als grootouders en kleinkinderen zijn welkom
- * begeleid spelen voor de kinderen en ontmoetingen tussen de ouders
- * de deelname is vrijblijvend en inschrijven is niet nodig



INSTAPUURTJE 2021

Ondanks de coronamaatregelen is Kind en Taal vzw erin geslaagd om in 2021 **het isolement van verschillende gezinnen te doorbreken**. De Instap Uurtjes hebben in sommige regio's helaas niet altijd kunnen plaatsvinden.

In andere regio's werden de tijdstippen aangepast aan **de coronabarometer**. Voor de regio Hasselt bijvoorbeeld betekende dit twee keer per week een 'Peuternestje' organiseren voor de duur van de hele zomervakantie.

Maar ook hier zijn de medewerkers heel flexibel en creatief geweest in het zoeken naar alternatieven. De informatieve en stimulerende **filmpjes op YouTube** bereikten dan ook de huiskamers van vele gezinnen.

VERBINDING MET DE SCHOOL:

INSTAPJE PLUS

Instapje Plus is een programma bestemd voor mama's - papa's - tantes - grootouders en kinderen tussen 2,5 en 6 jaar. In de deelnemende scholen worden **thematische groepsmomenten** georganiseerd die aanleunen bij de activiteiten van de kleuterklas.

- * maandelijkse bijeenkomsten tijdens de schooluren op de school van het kind
- * er wordt gewerkt rond een specifiek thema: herfst, eten, verkeer, feest,...
- * een pakket met basismaterialen en themabundels krijgen de ouders mee naar huis
- * activiteiten op maat worden aangeleerd om thuis samen met de kleuter te doen
- * in aanwezigheid van pedagogische taaltrainers, een kleuterleid(st)er en vrijwilligers

De jaren in de kleuterklas zijn heel belangrijk voor de ontwikkeling van kinderen. De taak van de ouders mag echter niet onderschat worden. Kleuters leren immers van hun mama en papa hoe zich te gedragen in diverse situaties. De **houding van de ouders** heeft dan ook een grote impact op de persoonlijkheid van de kinderen. Door het stimuleren van de taal- en denkontwikkeling via de ouders krijgt de kleuter dus de kans om zich volledig te ontplooien.

Het programma Instapje Plus kan los gevolgd worden. Het is wel zo dat de methodische aanpak van Instapje Plus de grootste impact kent in combinatie met en als vervolg van het programma Instapje. Ook stelt men vast dat een **stevig lokaal netwerk** voor de deelnemende gezinnen een sterke invloed heeft op het positieve resultaat.

“Ik vind het leuk om vrijwilligerswerk bij Kind en Taal te doen. Het is een toffe, jonge, hardwerkende groep. Allen zijn zeer gedreven in hun werk.

Er is ook een fijne samenwerking tussen de vrijwilligers en de vaste medewerkers. Ik ben zeer tevreden dat ik voor Kind en Taal gekozen heb omwille van de fijne collega's.

Mijn motivatie is ook dat Elk kind Alle Kansen moet krijgen om het te maken in zijn/haar leven. Als ik daar al een klein beetje aan kan meewerken, geeft mij dat een supergoed gevoel.

Instapje Plus is voor mij de leukste groep. Ik krijg de flexibiliteit om mijn eigen toets aan te brengen bij de thema's. Het geeft mij veel voldoening om te zien dat de ouders en de kinderen daarvan kunnen leren en dat zij dit erg appreciëren. Het schept ook een vertrouwensband.”

PEDAGOGISCHE TAALTRAINER INSTAPJE PLUS

REGIO BILZEN

INSTAPJE PLUS 2021

Sommige scholen verwelkomden de pedagogische taaltrainers als 'essentiële derden' volgens het corona-protocol 2021. In andere scholen waren ze beperkt door hun label van 'externen'. Daarom maakten zij dankbaar gebruik van de digitale werking die ontstond in 2020. Bovendien zochten de medewerkers **alternatieven voor de schoolomgeving** zoals wandelingen in de natuur en andere corona-proof locaties.

Het programma Instapje Plus was rechtstreeks gelinkt aan de activiteiten van de school. Zo kregen ouders inzicht in wat hun kleuter deed en leerde in de kleuterklas. Het werd voor de gezinnen ook duidelijk waarom bepaalde dingen worden gedaan en hoe kleuters worden gestimuleerd. Dit kwam de ontwikkeling van de kinderen op het gebied van **taalkennis, sociale vaardigheden en emotionele expressie** zeker ten goede.

Ook in 2021 kregen de pedagogische taaltrainers dezelfde vraag van ouders: 'Doe ik het wel goed?'. Door de gezinnen samen rond de tafel te zetten werden al snel ervaringen uitgewisseld over **thema's rond opvoeding** zoals slapen, eten, multimedia, zindelijkheid, straffen en belonen,... De pedagogische taaltrainer had zeker een modelfunctie en daarnaast gaf zij ook tips mee aan de ouders, waarbij ze steeds de richtlijnen volgde van Kind en Gezin.

Cijfers 2021 Instap Klasje - Instap Uurtje - Instapje Plus:

Er werden in totaal **654 groepsgerichte bijeenkomsten** georganiseerd,
samen goed voor **3131 contacten met volwassenen**
en **1827 contacten met kinderen**.

NIEUW IN 2021:

GEZINSCOACHES EN TAAL LABO

Kind en Taal vzw heeft, met de steun van het Europees Sociaal Fonds (ESF), een nieuw programma uitgewerkt om een aantal gezinnen die extra steun nodig hebben **intensief te begeleiden**. Het traject spitst zich toe op alle levensdomeinen. Dit gebeurt door huisbezoeken van Gezinscoaches (20 weken) en door groepsactiviteiten voor de kinderen met het Taal Labo.

- * spelaanbod afgestemd op het kind en de ouders
 - * thema's die aansluiten bij de activiteiten in de kleuterklas
 - * voorlezen en het gebruik van de Nederlandse taal
 - * om de twee weken activiteiten voor de kinderen van 2,5 - 6 jaar in groep (Taal Labo)
-
- * informeren over de samenleving en kennismaken met verschillende instanties
 - * het volgen van cursussen zoals solliciteren, Nederlands spreken, fietsen, autorijden,...
 - * de keuze van een opleiding betreffende de arbeidsmarkt
 - * deelnemen aan bestaande initiatieven binnen de gemeente

Dit programma is enerzijds een investering in een goed contact tussen de ouders, hun kind en de kleuterschool. Anderzijds wordt ingezet op de **participatie van deze ouders in de samenleving**. De speciaal opgeleide gezinscoaches versterken zowel de ontwikkeling van het kind als de vaardigheden van de ouders. Zij werken ook samen met de bibliotheek, het Huis van het Kind, de Werkwinkel en de Sociale Diensten van de gemeente.

“Natuurlijk zijn er altijd werkpunten en soms is het nodig dat dingen veranderen. Als je dan in een communicatieve groep zit die open staat voor uitdagingen en oplossingsgericht werkt, dan maakt dat wel een verschil. Het team in Heusden-Zolder is zo'n groep en ik kan maar één woord bedenken over onze werking: 'smooth'. Heel uiteenlopende dingen, van praktische problemen tot kleine ergernissen, worden meteen op tafel gegooid. Door deze openheid en flexibiliteit worden hindernissen dan ook meteen aangepakt. Dat is een groot pluspunt.

De kerngedachte van Kind en Taal, de resultaten en het bereiken van de doelstellingen, daar heb ik geen twijfel over. Maar het is toch fijn als iemand van de gemeente bijvoorbeeld ons een bezoekje brengt en we positieve feedback krijgen van een buitenstaander. Wij weten wel wat we betekenen voor onze gezinnen. Het is echter altijd bemoedigend om van een externe partner te horen dat onze inspanningen en resultaten ook door anderen gezien en gewaardeerd worden.”

GEZINSCOACH - REGIO HEUSDEN-ZOLDER

GEZINSCOACHES EN TAAL LABO IN 2021

Dit nieuwe programma kende een **zeer enthousiaste start in 2021** voor een aantal gezinnen waarvan één ouder niet actief is op de arbeidsmarkt. Het was de bedoeling deze jonge moeders een duwtje in de rug te geven en ze wegwijs te maken in het bereiken van hun levensdoelen. De gezinscoaches waren dus tijdelijk de vertrouwenspersoon van het hele gezin en bovendien hadden ze een belangrijke signaal- en doorwijsfunctie.

Kind en Taal vzw kan uit de reacties van zowel de ouders als de gezinscoaches concluderen dat dit programma een totaaloplossing biedt. Juist omdat elk traject op maat van het gezin werd samengesteld, waren de **resultaten heel verschillend**. De ene mama had een cursus Nederlands nodig vooraleer met een opleiding onthaal-ouder te starten. De andere mama wou graag de gemeente met de fiets verkennen om zo haar drempel van isolement te overwinnen.

De kinderen van de ouders die aan het programma Gezinscoaches deelnamen, leerden in het Taal Labo op een **speelse manier hun woordenschat** uitbreiden. Een correct gebruik van de Nederlandse taal stond centraal, maar steeds in combinatie met een plezierige activiteit. Er werd altijd feedback en verslaggeving doorgestuurd naar de ouders en de kinderen kregen ook opdrachten mee voor thuis.



CREATIEF SPREKEN:

BABELDOOS JUNIOR EN BABELKLASJES

De Babbeldoos Junior en de Babelklassen zijn initiatieven voor kleuters en lagere schoolkinderen met een andere thuistaal. De focus ligt dan ook op het **oefenen van het Nederlands**. Spelenderwijs woordjes leren door te vertellen, te knutselen en te zingen. In een klein groepje, ook samen met de ouders, leren de kinderen om zelfzeker en correct te spreken. Ze leren hun gedachten beter te verwoorden en hun emoties makkelijker uit te drukken. Bovendien begrijpen ze dan ook beter wat de juf en de klasgenootjes vertellen.

Voor de kinderen zelf is het Babbeldoosprogramma een beleving, een ontdekking en een belangrijk leerproces. Ook al geeft de titel aan dat het om 'babbelen' gaat, het is veel meer dan dat. Kinderen hebben beweging nodig, ze willen klimmen en klauteren zodat hun **motoriek** wordt geprikkeld. Bovendien hebben de activiteiten een positief effect op de **cognitieve en sociale ontwikkeling**.



BABELPROGRAMMA IN 2021

De organisatie van het Babbeldoosprogramma was in 2021 sterk afhankelijk van de coronamaatregelen. Daarom onderhield de begeleidster **een intensief digitaal contact** met de ouders. Juist omdat het programma zo populair is in de scholen, was het belangrijk om wekelijks de doelgroep te bereiken tijdens de periodes dat de bijeenkomsten niet konden plaatsvinden. De kleuters werden wekelijks op school begeleid door onze collega.

Ouders zien, leren en imiteren hoe ze het beste omgaan met hun kind. In dit programma heeft de begeleidster een voorbeeldfunctie die in 2021 ook digitaal werd ingevuld. De videoverhalen waren immers een prikkel voor de ouders om de aangeboden vaardigheden thuis te herhalen met hun kind. Zo bleven ze geëngageerd en werden ze vanop afstand gestimuleerd in de **betrokkenheid met hun kleuter**.

EEN SUCCESFORMULE IN 2021: TAALBAD

Taal Bad is een vrijetijdsbesteding voor de leeftijd van 2,5 tot 12 jaar die Kind en Taal vzw aanbiedt aan lokale besturen. Met een grote variatie aan **groeps-activiteiten** zoals knutselen, bordspelen, doe-opdrachten,... komen zowel taal en rekenen als een uitbreiding van het begrippenkader en de woordenschat aan bod. Op die manier overbruggen de kinderen de schoolvrije periode met zowel plezierige als leerrijke momenten.

- * kwaliteitsvolle dagbesteding tijdens de vakanties
- * leuke activiteiten zowel zinvol als creatief
- * intensief werken in kleine groepjes
- * volledig afgestemd op het niveau van de kinderen
- * een mooi afsluitend moment samen met de ouders

De professionele medewerkers van Kind en Taal vzw werken rond verschillende thema's, aangepast aan het niveau van elke groep. In dit project zijn **lokale partners** betrokken zodat de kinderen ook de kans krijgen om kennis te maken met het vrijetijdsaanbod in hun eigen buurt. De gemeente kan bovendien zelf mee beslissen over de locatie en de inhoud van deze sessies.



TAALBAD 2021

Er waren enkele annulaties, maar in het algemeen bleek 2021 juist een **heel productief jaar** te zijn wat de Taalbaden betreft. Dat had alles te maken met de grote vraag van de lokale besturen naar aanleiding van de invoering van de Koala-test. De organisatie was wel afhankelijk van de kleurcodes van Kind en Gezin. Door de regels rond groepsactiviteiten waren het aantal deelnemers soms kleiner en gebeurden de activiteiten vaker buiten dan binnen.

Meestal werden de groepen verdeeld naargelang de leeftijd, bijvoorbeeld kleuters en scholieren. Zo kon de begeleiding helemaal afgestemd worden op de leefwereld van de deelnemende kinderen. De spelletjes en knutselactiviteiten stonden allemaal in het teken van de **Nederlandse taal**. Bovendien maakten de kinderen kennis met het groter aanbod van de gemeente zoals de Teken Academie, de Bibliotheek, ...

In 2021 namen de medewerkers ook veel praktische filmpjes op om de ouders te informeren over de organisatie van de Taalbaden. Daarnaast werden de gezinnen dagelijks op de hoogte gehouden met een leuke verslaggeving over wat hun kinderen meemaakten. De digitale communicatie was dus ook in het tweede coronajaar een handige tool voor de **betrokkenheid van de ouders**. Helaas konden de afsluitmomenten voor het grote publiek in het voorjaar nog niet doorgaan maar in het najaar kon dit geleidelijk aan terug wel of schakelden we naar een leuk alternatief dat gesmaakt werd door ouder en kind.

Cijfers Babbeldoosprogramma en Taalbaden 2021:

Gemeente	Naam van de activiteit	Aantal deelnemers
Bree	Taalbad herfst	21
Leopoldsburg	Taalbad krokus	24
Leopoldsburg	Taalbad Pasen	20
Pelt	Taalbad zomer	44
Heusden-Zolder	Taalbad Pasen	30
Lummen	Taalbad zomer	10
Dilsen-Stokkem	Taalbad Pasen	25
Diepenbeek	Taalbad zomer	15
Dilsen-Stokkem	Taalbad zomer	23
Diepenbeek	Taalbad herfst	15
Bilzen	Taalbad zomer	15
Genk	Zomerschool	54
Heusden-Zolder	Taalbad zomer	45
Heusden-Zolder	Taalbad herfst	45
Beringen	Taalbad zomer	60
Ham	Taalbad herfst	26
Totaal		472

GEDREVEN MEDEWERKERS: TEAMBUILDING

Tweedaagse Denk en Doe Dagen: "Vorming, Training en Opleiding"



Naar jaarlijkse traditie organiseerde Kind en Taal vzw de Denk en Doe Dagen voor alle personeelsleden van Kind en Taal vzw in september 2021 in Ham (coronaproof). Het accent lag op het bevorderen van de leerprocessen van de vaste medewerkers en de vrijwilligers.

Het doel was immers om zich te blijven ontwikkelen in competenties en vaardigheden. Dit met het oog op een beter en kwaliteitsvol functioneren in de job en het beter afstemmen op de missie van de organisatie.

Margot Heylen van de UCLL gaf een lezing over 'weerstand bij huisbezoeken'. Kiné praktijk 'De mierheuvel' bracht een uiteenzetting rond de motorische ontwikkeling van kinderen. De collega's van 'Rap op Stap' stelden hun Limburgs aanbod voor.

Er werd gewerkt rond het thema 'Nieuwe Autoriteiten', de inhoud van de taalbaden kreeg extra aandacht en elke regio formuleerde de teamdoelstellingen voor 2022.

Op basis van een rondvraag bij de medewerkers werd ook een nieuw initiatief voorgesteld. Maandelijks werd een digitale vorming worden aangeboden rond thema's zoals de Koala Test, ontwikkelingspsychologie, kansarmoede,...

Want ook in 2022 wenst het team de schouders onder Kind en Taal te zetten!

EN NU VERDER... DE TOEKOMST VAN K&T

De wensen voor 2022 die we mochten ontvangen waren voor ons heel hartverwarmend. Daarom eindigen we dit jaarverslag met fragmenten uit enkele interviews. Het zijn allemaal mensen die nauw samenwerken met Kind en Taal vzw en een heldere kijk hebben op onze werking. We laten ze even aan het woord:

“Mijn wens richt zich tot de overheidsdiensten die het budget bepalen van de organisatie. Die moeten over de brug komen met geld en ze koppelen hieraan voorwaarden. Welzijn bestaat echter uit processen die moeilijk meetbaar zijn.

Het beleid moet beseffen hoe belangrijk het is om te investeren in kinderen als ze klein zijn. Het leven begint met een schreeuw bij de geboorte en daarop volgt het aanleren van de taal. Jonge kinderen hebben zoveel nodig om later goed in het leven te staan!”

**VERANTWOORDELIJKE DIENST
WELZIJN - GEMEENTE HEERS**

“Voor 2022 wens ik Kind en Taal toe dat ze ook in de Limburgse gemeentes waar ze nog niet aanwezig zijn hun werking kunnen opstarten. Ze zijn goed bezig en dat kan alleen maar uitbreiden. Bovendien besef ik dat de coronapandemie voor een achterstand heeft gezorgd bij veel gezinnen. De programma's van Kind en Taal zijn de komende jaren dus zeker geen overbodige luxe voor het welzijn van de gemeente Ham.”

**INTEGRATIE-AMBTENAAR
GEMEENTE HAM**



KIND EN TAAL VZW



“Ik kan alleen maar zeggen dat de visie van Kind en Taal juist is en dat de wetenschappelijk onderbouwde programma's hun werk doen. Het is mijn wens dat de organisatie nog meer erkenning krijgt in de toekomst. Hopelijk zien ze van hogerhand ook in dat projecten zoals deze heel waardevol zijn voor kwetsbare gezinnen. En wat een grote invloed dat dit heeft op een peuter om mee te kunnen met andere kinderen van zijn/haar leeftijd.

Tenslotte wil ik nog aanhalen dat het rap gezegd is, dat het Nederlands belangrijk is voor anderstaligen, maar niet snel gedaan. We moeten ons als samenleving wel de vraag stellen wat we ervoor over hebben om dit doel te bereiken. Hoe kunnen we al deze projecten ondersteunen en de daad bij het woord voegen?”

**PEDAGOGISCH VERANTWOORDELIJKE
KAZA KOALA HASSELT**



“Ik spreek voor het hele team gezinsondersteuning Genk wanneer ik zeg dat de samenwerking en doorverwijzing helemaal ok is. Door onder één dak te werken, is er dagelijks communicatie en zo worden praktische hindernissen ook meteen opgelost. We weten wat we van mekaar kunnen verwachten en we communiceren onmiddellijk over problemen rond de werking of binnen de gezinnen. Zeker een goed voorbeeld voor andere diensten uit de sector.

Voor de toekomst wens ik Kind en Taal toe dat ze blijven doen waar ze goed in zijn. Mensen verder helpen in hun leven op een laagdrempelige en toegankelijke manier, daar gaat het om. Zeker als ik de reacties hoor van de gezinnen want die zijn zeer blij met het programma van Instapje. Doe zo verder en hopelijk krijgen jullie de middelen die jullie verdienen.”

GEZINSONDERSTEUNER REGIO MIDDEN-LIMBURG



“Het team Hasselt van Kind en Taal heeft veel ervaring met diverse gezinnen in een verschillende context. De medewerkers nemen het op voor elke ouder en elk kind. Zij bieden altijd een tikkeltje meer en ze gaan steeds uitgebreid aan de slag met de vragen die de gezinnen stellen.

Door nauw met elkaar samen te werken leren we van elkaars expertise.

Zowel op het vlak van professionele kennis als vanuit persoonlijke ervaringen (ouderschap). Er is dus een mooie kruisbestuiving en we vullen mekaar heel goed aan.

Voor 2022 wensen wij dat de werking van Kind en Taal na een lange corona-periode weer volledig normaal mag plaatsvinden. Zodat ze met veel goesting en enthousiasme hun waardevolle programma's kunnen verder zetten en veel nieuwe gezinnen bereiken.

En dat we in de toekomst nog vaak de handen in elkaar mogen slaan om samen gezinnen te ondersteunen! Met nieuwe gezamenlijke projecten kunnen we mekaar immers nog beter leren kennen en zo onze manier van werken steeds beter op mekaar afstemmen.”

**TEAM GEZINSONDERSTEUNING
STAD HASSELT**

“Het doel van Ligant is om de psychische gezondheid van kinderen en jongeren te waarborgen. Als kinderpsycholoog focus ik mij specifiek op de eerste en tweedelijnszorg van jonge kinderen tot vijf jaar en hun ouders. Vooral kwetsbare gezinnen hebben extra ondersteuning nodig en het is onder meer mijn taak om deze problematiek onder de aandacht te brengen via sensibilisering, interviews voor teams/organisaties en vormingstrajecten. De Infant Mental Health visie en de ontwikkelingspsychologie van het jonge kind en zijn ouders vormen hierbij een inspiratiebron.

Tijdens één van deze vormingstrajecten heb ik Kind en Taal vzw beter leren kennen. Het viel mij meteen op dat de medewerkers heel veel kracht en positieve energie uitstralen. Ze zijn bovendien enorm ontwapenend en ik bewonder hun capaciteit om in kleine dingen veel voldoening en resultaat te halen. Het is precies deze spontaniteit en creativiteit die ook nodig is in de geestelijke gezondheidszorg.

Kwetsbare ouders hebben immers geen behoefte aan specialisten met veel theorie of kennis. Het gaat om hele gewone dagelijkse dingen die hen stimuleren om hulp te zoeken. De medewerkers van Kind en Taal doen dit zonder stress, oordeel of bemoeizucht op een ontspannen en begrijpelijke manier. Dat is precies wat de gezinnen nodig hebben om hun onwetendheid en schroom te overwinnen.

De ouders kunnen zich ook makkelijk identificeren met de medewerkers die hun eigen thuistaal spreken. Dat zet onbewust een heleboel positieve processen in gang. Daarnaast is de insteek van spel en taal ideaal om veel meer te bereiken bij deze gezinnen. Het gaat immers niet enkel om de ouderschapsgroei rond opvoeding maar ook om de psychologische groei van het kind.

De medewerkers hebben niet het statuut van hulpverlener, maar onrechtstreeks beïnvloeden ze met hun activiteiten hoe kinderen zich uitdrukken, hoe ze omgaan met emoties, hoe ze frustraties het beste een plaats geven, hoe ze een antwoord bieden op uitstelgedrag, hoe ze zich gedragen tegenover andere kinderen,... Met andere woorden, dat is een heel brede stimulering van de ontwikkeling.

Voor de teams van Kind en Taal is dit allemaal heel vanzelfsprekend, maar voor mij als buitenstaander kan ik enkel waardering uitspreken over wat zij allemaal presteren. We ondervinden bij Ligant dat de grootste hindernis ligt in het bereiken van de doelgroep. Daar slaagt deze organisatie dus wel heel goed in en dat vind ik een enorme meerwaarde voor onze provincie. Kind en Taal speelt immers een cruciale, preventieve rol in het opvangen van risico's en kwetsbaarheden in gezinnen die we via de reguliere hulpverlening vaak niet bereiken.

De organisatie is intussen bekend voor een standvastige, degelijke werking met goed draaiende teams en gedreven medewerkers. Ik wens Kind en Taal dan ook toe dat hun activiteiten nog meer verankeren in het sociale veld. En dat ze blijven volharden om de vaak complexe subsidiedossiers gewicht te geven zodat ze in de toekomst een sterke pion op de kaart blijven.”

REFERENTIEPERSOON JONGE KIND - LIGANT LIMBURG



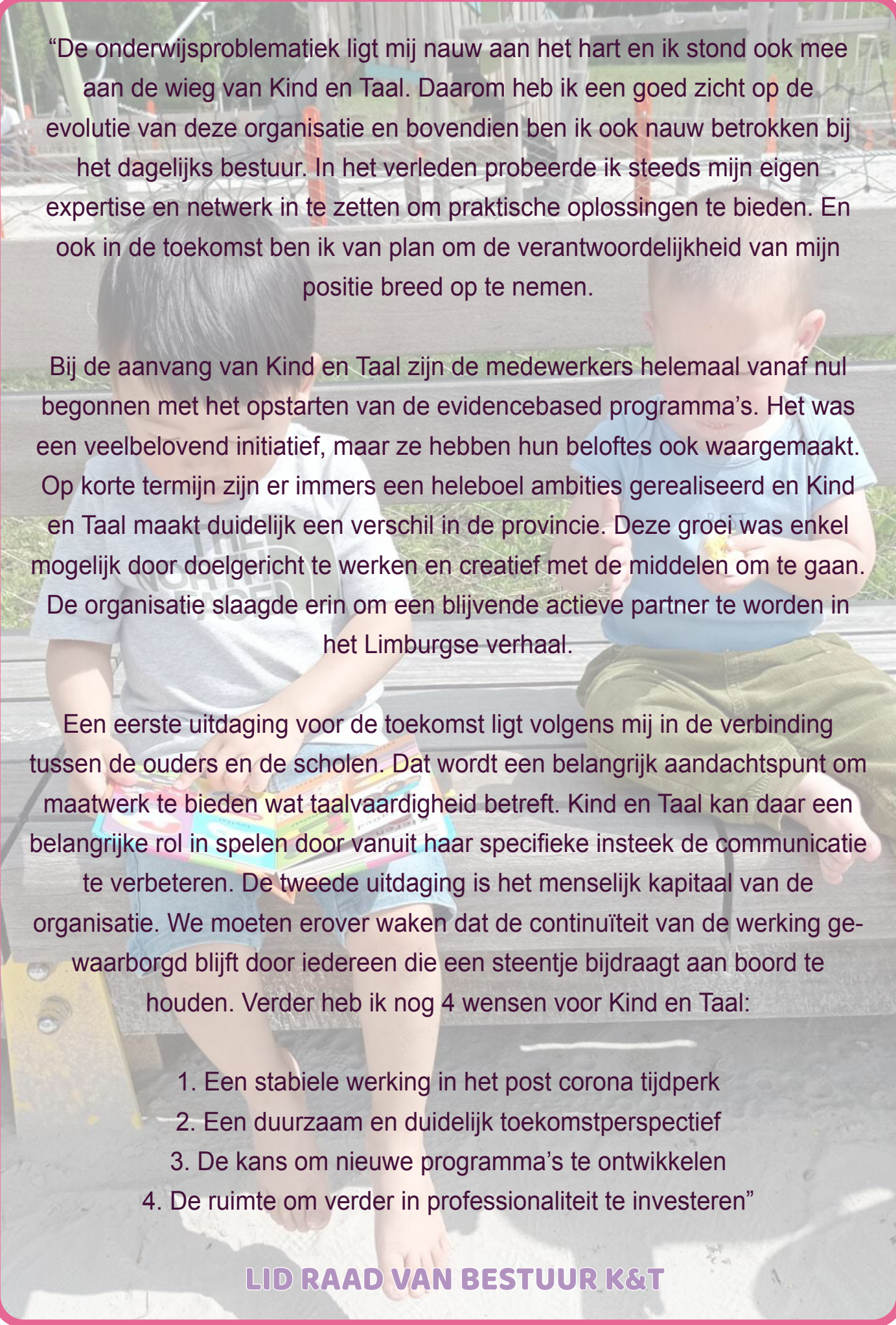
“Het idee van Kind en Taal is ondertussen uitgegroeid van een kleinschalig project naar een organisatie die bijna in elke Limburgse gemeente aanwezig is. Ik heb de start van Kind en Taal zelf meegemaakt en er is intussen heel wat gebeurd.

De nood om te groeien, kwam voort uit de nood aan een goede begeleiding van kansarme gezinnen. Daarin heeft Kind en Taal, net zoals de innovatie in de zorgsector, een boeiende evolutie doorgemaakt. Daarnaast merk ik zeker een verschuiving op van de aandacht voor opvoeding en kinderen naar alle andere levensdomeinen van de doelgroep toe.

Onze Raad van Bestuur is altijd erg betrokken geweest bij het werkveld. We geven zowel inhoudelijke visie als probleemoplossend advies. De dagelijkse werking van Kind en Taal en de activiteiten van de Raad van Bestuur zijn dan ook nauw met mekaar verweven. Iemand die graag vanop afstand toekijkt, is hier niet op zijn/haar plaats.

Het omgaan met kinderen en opvoeding is een unieke toegangspoort om gezinnen te bereiken. Dat hebben onze partners ook goed begrepen. Daarom kunnen we rekenen op een grote betrokkenheid van zowel Kind en Gezin als de lokale gemeentebesturen. Dat is voor mij een zeer positieve ervaring. Over de werking van Kind en Taal ben ik tevreden. Het grootste knelpunt ligt spijtig genoeg niet in onze handen. Er is geen structurele verankering aanwezig wat subsidies betreft en we blijven dus afhankelijk van de goodwill van verschillende overheden. Dat gebrek aan zekerheid is niet goed voor de moraal. Bovendien geeft dit ook minder perspectief aan nieuwe medewerkers. Daarom wens ik iedereen uit het team van Kind en Taal toe dat zij hun drive en passie blijven behouden. Daarnaast hoop ik dat het beleid inziet dat kinderen een hefboom zijn voor integratie en dat integratie belangrijk is voor de toekomst van onze hele samenleving.”

LID RAAD VAN BESTUUR K&T



“De onderwijsproblematiek ligt mij nauw aan het hart en ik stond ook mee aan de wieg van Kind en Taal. Daarom heb ik een goed zicht op de evolutie van deze organisatie en bovendien ben ik ook nauw betrokken bij het dagelijks bestuur. In het verleden probeerde ik steeds mijn eigen expertise en netwerk in te zetten om praktische oplossingen te bieden. En ook in de toekomst ben ik van plan om de verantwoordelijkheid van mijn positie breed op te nemen.

Bij de aanvang van Kind en Taal zijn de medewerkers helemaal vanaf nul begonnen met het opstarten van de evidencebased programma's. Het was een veelbelovend initiatief, maar ze hebben hun beloftes ook waargemaakt. Op korte termijn zijn er immers een heleboel ambities gerealiseerd en Kind en Taal maakt duidelijk een verschil in de provincie. Deze groei was enkel mogelijk door doelgericht te werken en creatief met de middelen om te gaan. De organisatie slaagde erin om een blijvende actieve partner te worden in het Limburgse verhaal.

Een eerste uitdaging voor de toekomst ligt volgens mij in de verbinding tussen de ouders en de scholen. Dat wordt een belangrijk aandachtspunt om maatwerk te bieden wat taalvaardigheid betreft. Kind en Taal kan daar een belangrijke rol in spelen door vanuit haar specifieke insteek de communicatie te verbeteren. De tweede uitdaging is het menselijk kapitaal van de organisatie. We moeten erover waken dat de continuïteit van de werking gewaarborgd blijft door iedereen die een steentje bijdraagt aan boord te houden. Verder heb ik nog 4 wensen voor Kind en Taal:

1. Een stabiele werking in het post corona tijdperk
2. Een duurzaam en duidelijk toekomstperspectief
3. De kans om nieuwe programma's te ontwikkelen
4. De ruimte om verder in professionaliteit te investeren”

LID RAAD VAN BESTUUR K&T

A photograph of a classroom. In the foreground, several children are seated at wooden desks, looking towards the back of the room. In the background, a large presentation screen displays a colorful slide with text and images. The classroom has large windows on the left, letting in natural light. Various educational posters and charts are visible on the walls.

Vanuit mijn functie leg ik in eerste instantie de link tussen Kind en Taal en het onderwijs in onze provincie. De specifieke werking van deze organisatie is dan ook nauw afgestemd op de behoefte aan taalstimulering in Limburg. Kind en Taal zit heel professioneel in mekaar en de organisatie functioneert op een constructieve manier. Ik kan bovendien spreken van zowel een fijne samenwerking als een goede wisselwerking tussen het bestuur en het werkveld. Het team is goed bezig en profileert zich als een sterke partner. Door te anticiperen op de concrete noden in de sector zijn er door Kind en Taal diverse waardevolle initiatieven tot stand gekomen. Daarnaast ontstonden een heleboel interessante samenwerkingsverbanden op het gebied van onderzoek en wat betreft de uitvoering van de programma's. Dat alles samen, creëert een boeiend verhaal. Ik wens Kind en Taal dan ook toe dat ze op deze manier verder doen. Het zal een uitdaging blijven om de juiste partners te vinden die de schouders onder hun project zetten. De wil en de openheid om iets te realiseren in de samenleving is echter groot en ik hoop dat we samen kunnen inzetten op een mooie toekomst.

LID RAAD VAN BESTUUR K&T

A photograph of a large group of children and a few adults standing together in a school hallway or courtyard. They are all smiling and looking towards the camera. The children are dressed in casual clothing, and some are holding small objects. The background shows a building with windows and some greenery.

We maakten kennis met Kind en Taal door een brief die we van de school meekregen bij de start van het schooljaar. Sindsdien kijken we er echt naar uit om er elke maand bij te zijn als een activiteit voor de kleuters wordt georganiseerd. Voor ons is de kennismaking met de andere mama's, papa's, tantes of grootouders heel belangrijk. We maken contact met elkaar tijdens het groepsmoment en daarna zien we mekaar regelmatig terug aan de schoolpoort. Zo leren we de gezinnen van de vriendjes en vriendinnetjes van ons kind beter kennen. Door de verschillende thema's die aan bod komen over het dagelijkse leven, hebben we ondertussen zelf onze woordenschat uitgebreid. Dat niet alleen, we leren ook om op een speelse manier de Nederlandse taal thuis over te brengen bij onze kleuter. Soms verstaan we echter niet alles of begrijpen we het wel en weten we niet zo goed hoe er zelf mee aan de slag te gaan. Dan is de tussenkomst van een tolk nodig of een eenvoudige uitleg welkom. We wensen Kind en Taal dan ook nog veel gezellige en leerrijke momenten toe voor veel gezinnen!

**DEELNEMENDE OUDERS
PROGRAMMA INSTAPJE PLUS - HASSELT**

A background image of a playground with children and adults. In the foreground, a child in a yellow jacket is jumping over a low hurdle. Other children and adults are visible in the background, some sitting on the grass and others standing. The scene is outdoors with trees and a building in the distance.

We zijn in contact gekomen met Kind en Taal door Kind en Gezin. De contactmedewerkster komt wekelijks bij ons thuis en we kunnen haar vertrouwen. Het is fijn dat ze op een vaste dag in de week komt om te spelen en Nederlandse woordjes te oefenen. We zijn ook blij met het speelgoed en de spelletjes die ze meebrengt. Die zorgen voor veel variatie en afwisseling voor onze peuter en dus ook voor ons.

Het is leuk om tijdens de Klasjes andere mama's en papa's te ontmoeten. Daar kunnen we onze ervaringen delen en raad vragen. Bovendien is het fijn om op deze manier onder de mensen te komen. Ons traject startte in de corona-periode en dat was in het begin een beetje verwarrend. Eerst waren er bubbelklasjes, dan weer niet. Voor ons waren de richtlijnen voor de groepsmomenten niet altijd duidelijk omdat ze zo snel wijzigden. Daarnaast beschikken we niet over eigen vervoer en dat vormde soms een probleem.

Binnenkort stoppen de huisbezoeken omdat we aan het einde komen van het programma Instapje. Ons kindje gaat na de Paasvakantie immers naar de kleuterschool. We zijn blij dat we samen met de kleine zoveel tijd hebben doorgebracht met de contactmedewerkster. Als ouders zijn we natuurlijk heel fier op ons kindje. We hopen dat in de toekomst Kind en Taal nog veel lieve en warme gezinnen mag begeleiden en nog veel nieuwe peuters mag bereiken!

DEELNEMENDE OUDERS
PROGRAMMA INSTAPJE - TONGEREN

A background image showing a classroom setting. In the foreground, a young child with blonde hair is sitting on the floor, looking down at something in their hands. Behind them, another child is partially visible. In the background, an adult woman with blonde hair, wearing a light blue shirt, is standing and looking towards the camera. The room has colorful floor mats and various educational toys scattered around.

Kind en Taal vzw organiseert maandelijks in GO! BS Atheneeke Instapje Plus, een taalstimulerend programma voor ouders van kinderen van 2,5 tot 6 jaar. Zowel in mijn vroegere job van taalcoach als de huidige functie van brugfiguur en beleidsmedewerker op school, ben ik de contactpersoon voor Kind en Taal. Daarnaast sta ik in voor de organisatie van Instapje Plus in onze onderwijsinstelling.

De medewerker van Kind en Taal is makkelijk bereikbaar en zit vol goede ideeën. Zij stelt gelijke kansen met hart en ziel centraal. Het zijn telkens gezellige namiddagen waarin de ontwikkeling en de onderwijskansen van het kind primeren. Dit door een combinatie van bezoeken aan de klas, didactische uitstappen en interactieve sessies.

Ik vind het erg knap dat de medewerkers van Kind en Taal een aantal gezinnen vaak écht kennen. Door het voorschoolse programma Instapje en dankzij de samenwerking met het Huis van het Kind worden verschillende partners en netwerken met elkaar verbonden. De medewerker is dus een echte brugfiguur en zij maakt dan ook duidelijk een verschil. Zo wordt de band tussen welzijn, zorg en onderwijs versterkt.

Ook is het bijzonder fijn dat er inbreng vanuit de school mogelijk is. We hebben het pakket met basismaterialen en themabundels dan ook uitgebreid met klasbezoeken en leerrijke uitstapjes. Dit om enerzijds de ouders en de kinderen echt te verbinden met het schoolgebeuren en anderzijds in te spelen op de ontwikkeling en de verhoging van de onderwijskansen.

Een groeikans voor Kind en Taal ligt volgens mij in het herbekijken van de themabundels. Het is wenselijk deze te actualiseren met de huidige noden en didactieken binnen het onderwijs en ze op te fleuren. Tevens kan er op school een gerichtere, maar ook uitgebreidere werving van gezinnen plaatsvinden. Er is reeds een netwerk aanwezig, maar vanuit de school is dit soms moeilijk zichtbaar. Het aanspreken van gezinnen kan nog beter met bijvoorbeeld een standje tijdens een infoavond of een ouderavond.

Ik wens Kind en Taal voor de toekomst veel ruimte toe voor verbondenheid, want alleen dan werk je er samen aan. Zo maken we het verschil en komen we tot gelijke kansen voor alle kinderen en gezinnen.

**KLASONDERSTEUNER EN BELEIDSMEDEWERKER
BASISSCHOOL ATHENEEKE TONGEREN**